

Odszedł do Pana wybitny muzyk kościelny MARIAN MACHURA

W wigilię kolejnej rocznicy wyboru kard. Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową, 15 października 2016 roku w Krakowie, wieczorową porą, odszedł do Domu Ojca muzyk kościelny – wybitny znawca chorału gregoriańskiego, kompozytor, organista i wychowawca pokoleń muzyków oraz duchownych w Archidiecezji krakowskiej Marian Machura.

Urodził się 14 sierpnia 1933 roku w Borowicy na Zamojszczyźnie. W 1953 roku zdał maturę i uzyskał dyplom w Państwowej Średniej Szkole Muzycznej w Lublinie w klasie organów Czesława Cegłowskiego. W tym samym roku został przyjęty do Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Krakowie do klasy organów prof. Józefa Chwedczuka. Po dwu latach studiów na wydziale instrumentalnym rozpoczął równoległe zajęcia na wydziale teorii, kompozycji i dyrygentury, pracując pod kierunkiem: S. Wiechowicza, B. Rutkowskiego, M. Dziewulskiej, S. Łobaczewskiej i innych wybitnych pedagogów. Dyplom na wydziale instrumentalnym uzyskał w 1959, a rok później z zakresu teorii. Od 1956 roku był organistą w Opactwie Benedyktynów w Tyńcu. Od 1962 roku czynnie uczestniczył w życiu koncertowym w kraju i za granicą. Brał udział we wszystkich ważniejszych krajowych festiwalach organowych. Koncertował m.in. w Kamieniu Pomorskim, Koszalinie, Krakowie, Oliwie i w Warszawie. Ponadto koncertował w Belgii, Danii, Francji, Holandii, Luksemburgu, Norwegii, NRD, RFN, na Węgrzech i we Włoszech. Koncertował też w kościołach przy okazji różnych uroczystości oraz wydarzeń religijnych i kulturalnych (m.in. w Tygodniach Kultury Chrześcijańskiej). Dwukrotnie grał podczas liturgii mszalnej sprawowanej przez papieża Jana Pawła II na krakowskich Błoniach w czasie I i II pielgrzymki, a podczas III prowadził uroczyste Nieszpory śpiewane przez schole alumnów dominikańskich i paulińskich. Twórca słynnych recitali tynieckich (od 1970 roku). W Tyńcu założył Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Tyniec”, który wykonywał miejscowe oryginalne pieśni i tańce. Zajmował się także zbieraniem melodii i opracowywaniem pieśni na użytek Zespołu, który w 1967 roku zdobył II nagrodę na Festiwalu Zespołów Ludowych Polski Południowej, a rok potem medal 1000-lecia Państwa Polskiego. Dokonał też archiwalnych nagrań dla redakcji regionalnej Polskiego Radia. Uczył chorału

gregoriańskiego, u oo. Benedyktynów w Tyńcu, w Seminarium Księża Misjonarzy (1965-1968), w Krakowskim Seminarium Duchownym (1968-1978). Od 1983 roku pracował także z Ojcami Dominikanami i Paulinami. Dokonał nagrań CD z scholą oo. Paulinów (Ora pro nobis - 1991; Ave Maris Stella - 1993; Stabat Mater - 1994; De Angelis, Requiem - 1998; Hossanna - 1999; Resurexit - 2000). Z okazji 900-lecia Benedyktynów w Tyńcu dokonał nagrań chóru benedyktyńskiego na płyty „Veritonu”. W 1965 roku rozpoczął pracę pedagogiczną w krakowskim szkolnictwie artystycznym jako nauczyciel improwizacji fortepianowej w klasa rytmiki (do 1969). Od 1969 do 1987 r. w Państwowym Liceum Muzycznym im. Fryderyka Chopina uczył: harmonii, kontrapunktu, folkloru oraz gry organowej. W 1974 roku wyróżniony został odznaką zasłużonego Działacza Kultury, a w 1978 roku odznaczony Złotą Odznaką ZNP oraz w 1980 roku Złotym Krzyżem Zasługi.

W latach 1980-2000 był starszym wykładowcą chóru gregoriańskiego i muzycznej praktyki liturgicznej w katedrze organów Akademii Muzycznej w Krakowie. Główny założyciel posoborowego Instytutu Liturgicznego w Krakowie z sekcją organistowską. Marian Machura związany był z Instytutem Liturgicznym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie od 1974 roku najpierw jako wykładowca, a następnie od 1 X 1984 roku na stanowisku adiunkta, zaś od 1991 roku na stanowisku docenta. 24 lata kierował Sekcją Muzyki Liturgicznej w Instytucie Liturgicznym. 8 XII 1997 roku otrzymał odznakę „Zasłużony dla Papieskiej Akademii Teologicznej”.

W latach 1969-2000 uczestniczył w pracach komisji kurialnych ds. Twórczości Muzyki Sakralnej oraz ds. Budowy Instrumentów sakralnych Archidiecezjalnej Komisji ds. Muzyki Kościelnej w Krakowie. Skomponował melodie do Liturgii Godzin: na Triduum Paschalne, Zmartwychwstanie Pańskie, Boże Ciało i uroczystość Niepokalanego Poczęcia NMP oraz do jutrzni o św. Królowej Jadwidze. Skomponował też melodie do dwu Mszy św., z których najpopularniejsze, śpiewane prawie we wszystkich parafiach Polski, znane są jako „Msza Machury”. Ponadto jest autorem wielu melodii do psalmów responsoryjnych i modlitwy wiernych oraz antyfon i hymnów. Napisał również melodie pieśni kościelnych do słów Marka Skwarnickiego. Jest współautorem i redaktorem śpiewnika liturgicznego „Ciebie, Boże, chwalimy” (wyd. Kuria Krakowska), a także antyfonarza monastycznego (wyd. Benedyktyni Tynieccy). Publikował recenzje i sprawozdania muzyczne na Lamach Tygodnika Powszechnego oraz artykuły o muzyce kościelnej i budownictwie organowym w Ruchu Biblijnym i Liturgicznym. Za pracę dla Kościoła wyróżniony w 1981 roku przez Stolicę Apostolską medalem „Pro Ecclesia et Pontifice”, a 19 czerwca 2001 roku Ks. Kardynał F. Macharski wręczył mu papieski order św. Sylwestra.

Wykształcił i wychowywał rzeszę organistów, którzy dzisiaj pracują na terenie Archidiecezji krakowskiej oraz w innych także. Uczył - jako wykładowca - nie tylko muzyki organowej, ale umiłowania liturgii i służby Kościołowi. Był dla studentów przykładem praktykującego katolika, przystępującego regularnie do Komunii Świętej. Był wzorowym mężem i ojcem rodziny.

To on jako „dobry duch” soborowej odnowy muzyki kościelnej podejmował wszelkie działania, które w tym zakresie zlecał mu kard. Karol Wojtyła. Można powiedzieć, że w dziedzinie muzyki w Archidiecezji był jednym z jego najbliższych współpracowników. Wymownym więc znakiem jest to, że odszedł po wieczną nagrodę, w wigilię kolejnej rocznicy wyboru polskiego papieża na Stolicę Świętą.

Marian Machura pozostanie w naszej pamięci jako człowiek wielkiego serca, oddany sprawie muzyki kościelnej, zatroskany o każdego człowieka i zawsze mający na sercu sprawę Boga, swojej kochającej rodziny oraz umiłowanych uczniów.

ks. dr hab. Robert Tyrała, prof. UPJP II
przewodniczący Archidiecezjalnej Komisji Muzyki Kościelnej w Krakowie